

Educació de Doctorat

La **Declaració de Salzburg** (2005) ha definit la formació de doctorat com el tercer cicle dins de l'estructura acadèmica de l'educació superior. La supervisió, la carrera de recerca, les col·laboracions internacionals, la qualitat i la responsabilitat, la captació i l'admissió, les estructures i la massa crítica, els crèdits i els resultats, són els aspectes clau a tenir en compte en la seva definició.

El debat mantingut a Salzburg el febrer de 2005 va tenir com a resultat els 10 principis bàsics que identifiquen els reptes fonamentals en la construcció de futures recomanacions per a la creació del tercer cicle a Europa.

1. **The core component of doctoral training is the advancement of knowledge through original research. At the same time it is recognised that doctoral training must increasingly meet the needs of an employment market that is wider than academia.**
2. **Embedding in institutional strategies and policies: universities as institutions need to assume responsibility for ensuring that the doctoral programmes and research training they offer are designed to meet new challenges and include appropriate professional career development opportunities.**
3. **The importance of diversity: the rich diversity of doctoral programmes in Europe – including joint doctorates – is a strength which has to be underpinned by quality and sound practice.**
4. **Doctoral candidates as early stage researchers: should be recognised as professionals – with commensurate rights - who make a key contribution to the creation of new knowledge.**
5. **The crucial role of supervision and assessment: in respect of individual doctoral candidates, arrangements for supervision and assessment should be based on a transparent contractual framework of shared responsibilities between doctoral candidates, supervisors and the institution (and where appropriate including other partners).**
6. **Achieving critical mass: Doctoral programmes should seek to achieve critical mass and should draw on different types of innovative practice being introduced in universities across Europe, bearing in mind that different solutions may be appropriate to different contexts and in particular across larger and smaller European countries. These range from graduate schools in major universities to international, national and regional collaboration between universities.**
7. **Duration: doctoral programmes should operate within appropriate time duration (three to four years full-time as a rule).**
8. **The promotion of innovative structures: to meet the challenge of interdisciplinary training and the development of transferable skills.**
9. **Increasing mobility: Doctoral programmes should seek to offer geographical as well as interdisciplinary and intersectoral mobility and international collaboration within an integrated framework of cooperation between universities and other partners.**

10. Ensuring appropriate funding: the development of quality doctoral programmes and the successful completion by doctoral candidates requires appropriate and sustainable funding.

En aquesta sessió de treball abordarem quatre elements destacats en la definició d'uns estudis de doctorat. A continuació presentem alguns elements bàsics que guien aquest procés de millora a nivell europeu i plantejem algunes qüestions que poden ajudar a definir l'estratègia institucional.

1. Supervisió

El procés de supervisió és un mecanisme clau en el desenvolupament d'una tesi doctoral de qualitat que per definició es caracteritza com un treball de recerca original sota guiatge expert.

- Quins són els elements que poden impulsar i mantenir una supervisió efectiva atenent als drets i responsabilitats tant del supervisors com dels supervisats?
- Com hauria de ser el procés de supervisió de les tesis doctorals a la UOC?
- Entenem la supervisió un procés individual o un treball col·lectiu?
- Com es pot conformar una cultura de la supervisió a la UOC en relació a l'educació i recerca doctoral?
- És necessària la formació continuada del supervisor/a? Com s'hauria d'estructurar?

2. Carrera de recerca

Tal i com es fa constar en el primer dels 10 principis bàsics: *"doctoral training must increasingly meet the needs of an employment market that is wider than academia"*. Malgrat això, és evident que l'Estat no té cap mecanisme efectiu per a la incorporació dels doctors al mercat laboral. Sovint, la sortida laboral per defecte per als nous doctors és intentar aconseguir una plaça estable de professor en una universitat o centre de recerca després d'un llarg període d'acreditacions i publicacions. Malgrat això, sembla que la universitat ja no té gaire capacitat per absorbir nous professors en els propers anys degut al nombre decreixent d'estudiants per motius demogràfics i a la situació econòmica actual. Com cal, llavors, orientar la carrera de recerca per fer més atractius els estudis de doctorat en termes de competències pròpies del mercat laboral? Algunes preguntes que ens podem plantejar per abordar aquesta qüestió són les següents:

- Cal incorporar empreses en els programes de doctorat per tal que puguin contractar els doctors quan es titulin? Com podem dissenyar programes de doctorat que aportin competències útils per a les empreses?
- S'han de prioritzar certs programes de doctorat davant d'uns altres segons les possibilitats laborals i les competències dels futurs doctors?
- Podem, des de la universitat, influir en la societat per tal que es valori la carrera de recerca?

- Com es pot incrementar l'R+D+I a les empreses? Es pot demostrar que les empreses amb més R+D+I són, a la llarga, més solvents i competitives? Pot la universitat contribuir a un procés de canvi en la cultura empresarial pel que fa a la importància de les competències en recerca?
- Com ha de ser el procés de canvi perquè la transferència universitat – empresa sigui més efectiva?

3. Internacionalització en educació de doctorat

Les estratègies d'internacionalització haurien de ser una eina per incrementar la qualitat en educació de doctorat i per desenvolupar la capacitat de recerca institucional.

- Com enteneu i interpreteu la internacionalització en l'educació doctoral?
  - a) Internacionalització des de la pròpia universitat (Internationalisation at home)
  - b) Programes de doctorat col·laboratius (mobilitat individual, codireccions)
  - c) Programes de doctorat conjunts a nivell internacionalExposeu els avantatges i els inconvenients de cada opció.
- De què depèn l'elecció d'un model específic d'internacionalització? Amb què ha de ser coherent?

4. Qualitat

La implantació dels nous plans d'estudis en el marc de l'Espai Europeu d'Educació Superior ha portat a la proliferació de mecanismes d'avaluació de la qualitat. Aquest serà, per tant, un aspecte clau en els propers anys. Us proposem, a partir d'algunes qüestions, discutir sobre com treballar-lo per assegurar la qualitat dels doctorats a la UOC:

- Quins són els elements que hauríem de tenir en compte a l'hora d'establir els criteris i el funcionament del procés de selecció perquè repercutís en la qualitat dels nostres programes de doctorat?
- Quins requisits hauríem d'establir per poder dirigir tesis doctorals (i per participar als comitès de direcció), i quins codis de conducta hauríem d'establir en aquests comitès?
- Quins entorns de recerca hauríem de proporcionar als doctorands? Quins elements bàsics podem identificar? (¿quin lligam entre la política de recerca i l'educació de doctorat?; ¿intercanvis entre doctorands i la resta d'investigadors de la UOC mitjançant seminaris i altres intercanvis?; etc.).
- Quins són els paràmetres que ens han de servir per avaluar internament la qualitat dels nostres programes de doctorat? (progressió individual dels doctorands, temps de finalització de les tesis, carrera i publicacions resultants, funcionament intern del programa de doctorat, etc.)